

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ZA 2012. GODINU

Zagreb, 10. 04. 2013. godine

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Svrha dokumenta:

Jasno komunicirati aktivnosti – projekte i programe, financijsku situaciju te buduće pravce razvoja udruge LET prema dionicima civilnog društva.

Svrha, područje djelovanja i ciljevi osnivanja udruge:

Razvijanje i poticanje multidisciplinarnog pristupa kompleksnom pitanju zdravlja i bolesti, izrada i provedba programa zdravstvene i socijalne edukacije pučanstva, razvijanje svih oblika zdravstvene i socijalne kulture, zaštita ljudskog zdravlja i unapređenje zdravog življenja jačanjem sustava prevencije nastanka bolesti i sudjelovanjem u odgoju djece, mladeži i odraslih osoba, razvijanje javnozdravstvenih programa, pružanje savjetodavne pomoći pojedincima i obiteljima, provođenje programa smanjenja štete i dr. iz čl. 9. Statuta Udruge. Ciljevi osnivanja udruge su unapređenje kvalitete življenja, zaštita ljudskog zdravlja, prevencija nastanka bolesti i pomoć ugroženim i bolesnim osobama.

Sastavnice dokumenta:

Godišnji izvještaj za 2012. godinu čine izvještaji izvršne direktorice, dipl. socijalne radnice, koordinatora vanjskog rada, zapisnika sa sjednica Upravnog odbora, izvještaji zaposlenika, računovodstveni izvještaji i izvještaji sa supervizijskih sastanaka.

Statusne stvari:

Tijekom 2012. godine na puno radno vrijeme bilo je zaposleno 5-ero djelatnika. Honorarno je u udruzi LET radilo 7 -ero suradnika angažiranih na pojedinim dijelovima projektnih aktivnosti.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Udruga LET djeluje na tri područja:

1. Javno zdravstvo

Provedbom Programa smanjenja štete te razvojem preventivnih i edukacijskih programa, udruga LET je u Hrvatskoj, a posebno u Zagrebu prepoznata od strane korisnika, stručnjaka i medija kao kreativna, marljiva i pouzdana organizacija. O radu udruge govore podaci da smo godišnje povećavali broj korisnika za oko 20%, osoba koje su izvan bilo kakvog zdravstvenog sustava. Radom udruge LET na području prikupljanja infektivnog otpada najzadovoljniji su bili zaposlenici u vrtićima i osnovnim školama, koji su nam sami počeli javljati na kojim mjestima se okupljaju ovisnici i gdje bacaju opasan otpad. Udruga je pokrenula i ostvarila inicijativu za umrežavanjem udruga koje provode programe smanjenja štete te je 2009. godine udruga registrirana pod nazivom mreža udruga BENEFIT. Udruga LET provedi i mjere zaštite na radu organizirajući niz tečaja za zaposlenike i volontere u programima smanjenja štete.

2. Socijalna skrb

Skrb za jednoroditeljske obitelji predstavlja najznačajnije aktivnosti udruge LET u području socijalne skrbi. Autori smo prvog priručnika za jednoroditeljske obitelji „ZA i O jednoroditeljskim obiteljima“, a tijekom siječnja 2007. godine izdali smo i drugo, izmijenjeno i dopunjeno izdanje (priručnici su dostupni u svim gradskim i sveučilišnim knjižnicama, Internetu). Pokrenuli smo i javne rasprave o pravima i položaju jednoroditeljskih obitelji na razini gradskih uprava u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. Osnivanjem edukacijskog centra za samohrane roditelje omogućeno je savjetovanje, rad grupa podrška, tematska predavanja, interaktivne radionice, a doprinijeli smo i svijesti o potrebi multidisciplinarnog pristupa rješavanju problema samohranih roditelja na način što smo sudjelovali u educiranju i informiranju stručnjaka (stručnog tima vrtića, udruga koje se bave savjetovanjem obitelji) o kao i njihovom uključivanju u rješavanje problema. I dalje provodimo kreativne radionice za djecu samohranih roditelja omogućujući na taj način da u isto vrijeme roditelji mogu prisustvovati tematskim radionicama, a djeca sudjeluju u kreativnom stvaralaštvu. Pokrenuli smo predavanja namijenjena timovima stručnjaka i studentima koji direktno rade sa obiteljima i djecom u svrhu senzibiliziranja i informiranja o potrebama i problemima jednoroditeljskim obiteljima te uložili stručnjaka u radu s tim obiteljima. Pokretanjem web stranice osiguravamo na jednom mjestu dostupnost informacija o pravima i mogućnostima roditelja i djece, savjetovanje pravnika, psihologa i socijalne radnice na upite samohranih roditelja te popis savjetovališta diljem RH.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Udruga LET jača organizacijske kapacitete drugih udruga u prepoznavanju potreba samohranih roditelja te potičemo ne-stigmatizirajući odnos, prije svega socijalnih radnika i pravnika u centrima za socijalnu skrb. Sudjelovali smo u osnivanju udruge NORNE u Bosni i Hercegovini te potpisali partnerski sporazum, a ostvarili smo i suradnju sa slovenskom udrugom Starsevstvo.si. te smo na taj način hrvatska iskustva i znanja širili preko granica i sinergijski djelovati na korisnike. U suradnji sa Caritasom uključili smo malodobne, mlade i buduće samohrane majke u dobi od 15-30 godina u aktivnosti koje su obuhvaćale osobni i poslovni rast i razvoj s ciljem osnaživanja u pogledu traženja i pronalaska posla tj. njihovog profesionalnog razvoja nakon izlaska iz "Kuće ljubavi" Caritasa.

3. Zaštita i promicanje ljudskih prava

Udruga LET je u konstantnoj suradnji s Policijskom upravom Zagrebačkom i Ministarstvom zdravlja provodila senzibilizaciju stručnjaka za probleme s kojima se susreću intravenski korisnici droga (stalne policijske ophodnje i pretresi ovisnika, odbijanje zdravstvenih radnika da upoznaju ovisnike sa njihovim pravima u ostvarivanju socijalne i zdravstvene skrbi) i osobama koje se bave seksualnim radom (neredoviti ili nepostojeći ginekološki i drugi medicinski pregledi, stigmatizacija, nekorištenje usluga centara za socijalnu skrb). Radimo na promicanju jednakih mogućnosti za žene i muškarce te također skrećemo pozornost javnosti i stručnjaka na ranjivost žena na HIV/AIDS.

Izradili smo brošuru "**Žene i HIV- informacijom do znanja**"- U brošuri smo obradili sljedeće tematske cjeline: rizični faktori za oboljenje od HIV/AIDS-a i savjeti kako ih prevenirati, važnost pravovremenog testiranja, gdje potražiti medicinsku i psihološku pomoć. Brošura je nastavak prvog izdanja brošure pod istim nazivom. Cilj nam je kroz navedene edicije ženama pružiti sve relevantne informacije vezane uz zaštitu reproduktivnog zdravlja kroz prevenciju HIV-a., ali i drugih spolno prenosivih bolesti.

31.12.2012 organizirali smo tribinu „Zaustavimo AIDS- Neka se i ženski glas čuje !“ na kojoj se raspravljalo o aktualnim trendovima u sprečavanju širenja HIV/AIDS-a, pogotovo u kontekstu ranjivosti žena na HIV. Na tribini su sudjelovali stručnjaci iz različitih područja, a svaki od njih je kroz interaktivno predavanje i raspravu temu žene i HIV obradi iz svog područja ekspertize. U nastavku teksta navodimo kratke segmente njihovog izlaganja.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Iva Jovović predsjednica udruge „Let“ govorila je o broju žena s HIV/AIDS-om u svijetu, kao i mjerama koje bi trebalo poduzeti kako bi se taj problem riješio. U tom kontekstu navela je: „Ekonomska i socijalna ovisnost žena o muškarcima često ograničava snagu ženu da pregovara o korištenju kondoma pri seksualnim odnosima“, napomenula je „Potrebni su nam programi poput edukacije većeg broja žena o prakticiranju sigurnog spolnog ponašanja, upotrebe prezervativa uz provođenje kampanje za podizanje svijesti o mogućnostima testiranja ili liječenja HIV/AIDS.

Kristijan Grđan iz udruge „Sjaj“ govorio je o dokazivanju kaznenog djela prenošenja zarazne bolesti po novom kaznenom zakonu. Grđan navodi: „Kazneno djelo postoji samo ako se radilo o počinitelju koji je djelo počinio bez da se pridržavao mjera zaštite. To se kod ozbiljnih spolnih bolesti u pravilu odnosi na nekorisćenje prezervativa za vrijeme spolnog odnosa, ali može biti i nepridržavanje drugih mjera namijenjenih za sprječavanje širenja bolesti. Time se proširuje i krug počinitelja, jer počinitelj tako može biti osoba koja nije zaražena sama ozbiljnom spolnom bolešću, ali se u obavljanju svojeg posla nije pridržavala mjera zaštite (npr. obavljala sterilizaciju opreme).

Dr. Nataša Šemnički, ginekologinja govorila je o važnosti zaštite reproduktivnog zdravlja žena, a posebno je govorila o temi HIV i trudnoća. U tom kontekstu navela je: „Unutar obitelji, žene, majke i kćeri su najteže pogođene bremenom HIV-a. Od njih se očekuje da skrbe o bolesnim članovima obitelji makar to zahtijevalo i napuštanje škole i radnog mjesta.“, rekla je dr. Nataša Šemnički, poznata zagrebačka ginekologinja i nastavila: „Majka skrbi i o svom djetetu koje živi sa HIV-om te se osjeća odgovornom ako se dijete zarazi HIV-om za vrijeme trudnoće, poroda ili tijekom dojenja.“

Sanja Kurečić-Filipović iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, govorila je o rasprostranjenosti HIV/AIDS-a kako u svijetu tako i u Hrvatskoj. Osvrnula se i na važnosti pravovremenog testiranja.

Sanja Cesar iz Centra za edukaciju savjetovanje i istraživanje, govorila je o položaju žena kroz povijest, poteškoćam s kojima se susreću prilikom ostvarivanju svojih temeljnih ljudskih prava..

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Veliku pažnju posvećujemo provedbi **Edukacijskih, preventivnih, socijalnih i javnozdravstvenih programa**

Edukativni i preventivni socijalni i javnozdravstveni programi su široko područje djelovanja udruge LET.

Oni obuhvaćaju 5 tematskih područja rada:

- a. *djeca i mladi* (zdravstvo i socijalna skrb),
- b. *roditelji* (zdravstvo i socijalna skrb),
- c. *lokalnu zajednicu, lokalne i državne vlasti* (zagovaranje),
- d. *poslovni sektor* (zagovaranje, edukacije),
- e. *međunarodni projekti* (zagovaranje, edukacije, zdravstvo i socijalna skrb, partnerstva, umrežavanja).

Redovito komuniciramo s medijskim kućama (prije svega Vjesnikom, Hrvatskim radijom, OTV-om, Z1, katoličkim radijom i televizijom te pojedinim novinarima i urednicima Dijete, Vrtić, Obitelj i Zdrav život) kojima dajemo svoje viđenje rješavanja javnozdravstvenih, socijalnih i drugih problema. Planiramo intenzivirati rad s medijima organiziranjem edukativnih radionica za udruge koje nastaju. Na taj način ćemo jačati druge organizacije, da u radu s medijima prenose svoje poruke, ideje i promiču interese i prava svojih korisnika i građana Hrvatske.

Za svako područje rada su određeni voditelji projekata i podprojekata, a projekti su međusobno usklađeni od strane Izvršne direktorice kao tima za nadzor i praćenje projekata. Uočili smo potrebu za multimetodskim i multidisciplinarnim projektima koji povezuju javno zdravstvo, socijalnu skrb, edukacije i zagovaranje tako da na projektima rade socijalni radnici, socijalni pedagozi, ekolozi-biolozi, psihijatri, specijalisti školske i obiteljske medicine, epidemiolozi, psiholozi i pravници. U svoj rad uključujemo i studente Studijskog centra socijalnog rada kao i druge volontere (učenike srednjih škola i studente).

Udruga provodi svoje programe i projekte u suradnji sa nizom nevladinih organizacija (TERRA, HELP, INSTITUT, udruge jednoroditeljskih obitelji itd.) i cijelim nizom javnih institucija (Hrvatski Crveni križ, Obiteljski centar grada Zagreba, Centar za socijalnu skrb grada Zagreba, Hrvatskim Caritasom, Familylab Hrvatska, vrtići grada Zagreba i dr.).

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Programi

- **Programi smanjenja štete**
- **Sprečavanje širenja HIV-a**
- **Programi pomoći jednoroditeljskim obiteljima u Hrvatskoj**

Projekti

- **Mladi roditelji + šest usluga = lakše samohrano roditeljstvo**
- **Psihosocijalna pomoć jednoroditeljskim obiteljima**
- **Servisi podrške jednoroditeljskim obiteljima**
- **Mladi za mlade protiv ovisnosti**

- **Programi smanjenja štete**

Nastavljeno je provođenje dugogodišnjeg Programa smanjenja štete čiji je cilj povećanje efikasnosti i obujma mjera programa smanjenja štete kroz unapređenje suradnje sa tijelima državne uprave, neprofitnim organizacijama, medijima, građanima i stranim donatorima radi povećanja mjera prevencije ovisnosti, liječenja i rehabilitacije ovisnika te sprječavanja širenja virusnih zaraznih i spolno prenosivih bolesti. Program obuhvaća vanjski (outreach) rad, a namijenjen je smanjenju širenja HIV/AIDS-a i drugih spolno i krvlju prenosivih bolesti (hepatitis B

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

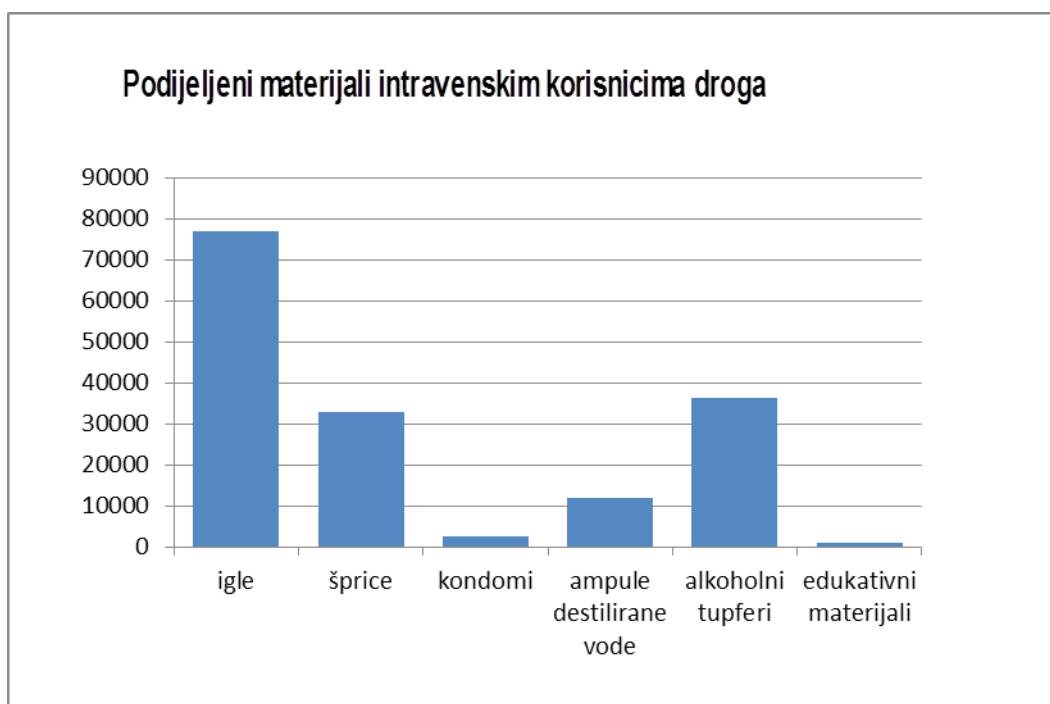
OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

i C) među seksualnim radnicama i intravenskim korisnicima droga. Cilj vanjskog rada je poticati promjene prema zdravijem ponašanju kod osoba rizičnog ponašanja (intravenski korisnici droga i seksualne radnice) na dva načina: edukacijom i podjelom preventivnog materijala (sterilne igle, štrcaljke, kondomi, alkoholni tupferi i ampule destilirane vode) neposredno u zajednici te upućivanjem u zdravstvene i socijalne institucije. U svoj rad uključujemo osobe rizičnog ponašanja za koje su i sami programi namijenjeni. U programu provodimo i čišćenje lokacija (školskih i vrtićnih dvorišta, parkova, makadamskih putova...) od odbačenog narkomanskog pribora te ga pohranjujemo u zaštitne kutije za odlaganje infektivnog otpada. Odvoz i zbrinjavanje prikupljenog infektivnog otpada vrši tvrtka Ekologija Maržić s kojom imamo sklopljen ugovor o suradnji.

Krajem prosinca 2012. godine broj intravenskih korisnika droga je iznosio: 556 (524 u 2011.godini).

Udruuga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruuga-let.hr | www.samohrani.com

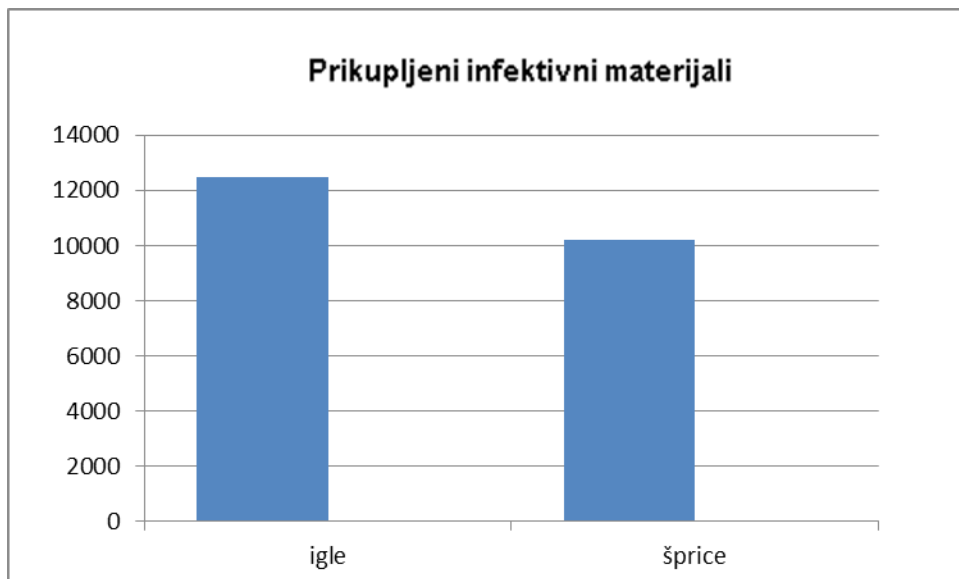
Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Područje rada vanjskih radnika (Zagreb), dva dežurna vozila, dva mobitela i 9 lokacija. Zaposlena su 2 vanjska radnika.

Osim postojećih lokacija, korisnici programa mogu nazvati Info telefon **Zagreb zovi: 091 7244 744 ili 091 9555 549** i dogovoriti mjesto i vrijeme susreta sa vanjskim radnicima. Tako smo dostupni svih sedam dana u tjednu i prilagođavamo se potrebama svih korisnika.

Unapređenje efikasnosti, kvalitete i obima mjera programa smanjenja štete-dugogodišnje provođenje

Projekt se provodi kroz sljedeće aktivnosti:

-Izradu i podjelu prvog hrvatskog priručnika o programima smanjenja štete i organizacija tribina

-Organizacija Centra za edukaciju i osposobljavanje vanjskih, outreach radnika:

- izrada i provođenje plana edukacije,
- izrada i provođenje plana zaštite na radu za outreach radnike
- izrada plana supervizije za outreach radnike

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

- uključivanje volontera u provedbu programa smanjenja štete
- promocija zanimanja vanjskog (outreach) radnika za rad sa ciljanim skupinama
- promocija učinka i popularizacije programa smanjenja štete
- poticanje rasprave o programima smanjenja štete

Obilježavanje Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama i obilježavanje Svjetskog dana borbe protiv AIDS-a

- zdravstvena edukacija i prosvjećivanje
- promjena svijesti i odnosa društvene zajednice prema bolesti HIV/AIDS i intravenskim korisnicima droga
- razvijanje zdravstvene i socijalne kulture
- razvijanje preventivnih programa i edukacija pučanstva
- Osnivanje Mreže udruga koje prvovode programe smanjenja štete

Naš je dugoročni cilj povećati održivost programa smanjenja štete kroz povećanje broja vanjskih (outreach) radnika i volontera koji povećavaju nivo znanja i svjesnost o HIV-infekciji, Hepatitisu B i C i drugim spolno prenosivim bolestima među direktnim korisnicima programa (intravenski korisnici droga) kako bi se spriječilo širenje HIV-infekcije, Hepatitisu B i C i drugih spolno prenosivih bolesti.

Praćenje broja korisnika i osnovnih podataka o njima provodimo pomoću kompjutorskog programa koji se temelji na šifri koju svaki korisnik dobije.

• Sprečavanje širenja HIV-a

Glavni cilj projekta je sprečavanje širenja spolno prenosivih bolesti i reproduktivnog zdravlja seksualnih radnica na području Grada Zagreba. Projekt se temelji na metodama vanjskog (outreach) rada koji ima za cilj doći u kontakt s korisnicama programa gdje se one nalaze. Dostavno vozilo se zaustavlja na 6 lokacija u gradu, 2 puta na tjedan u kasnim noćnim satima, uz mogućnost da korisnice nazovu ili pošalju poruku na mobitel: 091 7244 744 (dežurni telefon) te dogovore mjesto i vrijeme za dostavu preventivnog i edukativnog materijala (program: ZAGREB- ZОВI). Očekivani rezultati su uključivanje preko 100 seksualnih radnica u program, podjela kondoma, lubrikanata i edukativnog materijala, upućivanje na testiranje na HIV, omogućavanje besplatnih ginekoloških pregleda te promocija ovakve vrste programa.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

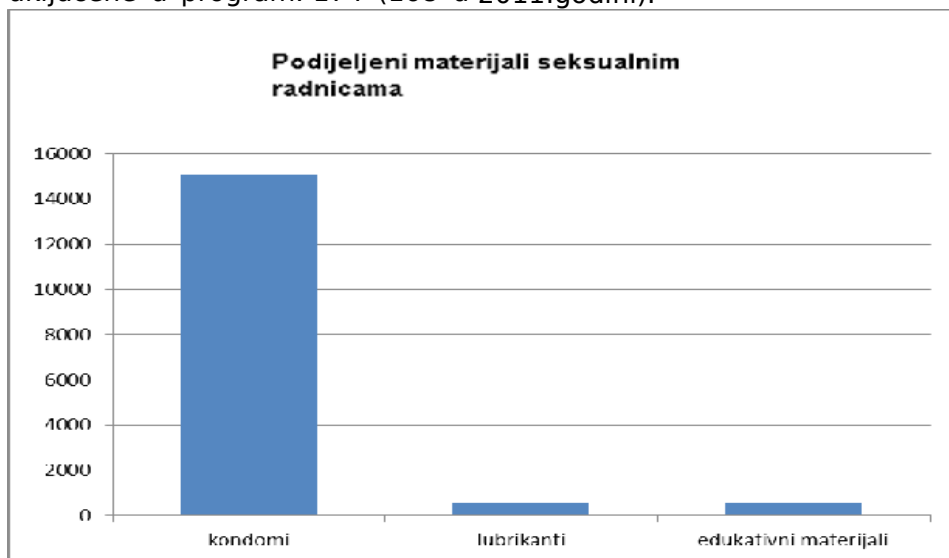
MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Krajem prosinca 2012. godine broj seksualnih radnica koje su bile uključene u program: 174 (168 u 2011. godini).

- Program pomoći jednoroditeljskim obiteljima u Hrvatskoj**

Program pomoći jednoroditeljskim obiteljima provodi se od 2004. godine kroz različite projekte. Glavni ciljevi programa su unaprijediti kvalitetu života roditelja i djece u jednoroditeljskoj obitelji, ojačati njihove socijalne kompetencije, unaprijediti osobne i obiteljske resurse za svladavanje obiteljskih, radnih, komunikacijskih, odgovornih i pravnih problema te putem medija utjecati na javnu svijest o potrebama i problemima jednoroditeljskih obitelji.

Glavne aktivnosti projekta su pružanje podrške i savjetodavanje pravnika, psihologa i socijalne radnice, putem interneta, telefona i individualno. Najveći broj upita bio, kao i prošle godine, putem maila, što uvelike olakšava roditeljima, a pitanje mogu postaviti u bilo koje doba dana. Takav način dobivanja pomoći i podrške im omogućuje, da mogu više slobodnog vremena provesti s djecom. Najčešća pitanja su iz područja Obiteljskog zakona i Zakona o socijalnoj skrbi: pitanja o uzdržavanju, ovrhe nad imovinom radi uzdržavanja, naplata uzdržavanja iz inozemstva, utvrđivanje očinstva, radni odnos –radno vrijeme, noćni rad, mogućnost rada u jutarnjoj smjeni, podjela imovine...zatim slijedi savjetovanje socijalnog radnika vezano uz prava koja imaju jednoroditeljske obitelji (prava iz sustava socijalne skrbi, prava koja osigurava grad Zagreb, ...), kako ostvariti pojedino pravo kome se prvo obratiti, i najviše pružanje podrške kroz procese ventiliranja. Pitanja psihologu bazirana su na obiteljskim odnosima, rješavanju odnosa sa bivšim partnerom, problem susreta sa drugim roditeljem (djeca ne žele susrete te kako riješiti odnos)...

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Edukativno kreativnim radionicama u sklopu navedenih projektata (**Mladi roditelji + šest usluga = lakše samohrano roditeljstvo, Psihosocijalna pomoć jednoroditeljskim obiteljima, Servisi podrške jednoroditeljskim obiteljima**) obuhvatili smo teme:

„Kako sa ljutnjom, tugom i strahom ostvariti "dobre odnose"?

Na radionici smo kroz interaktivnu diskusiju i ppt prezentaciju pričali kako su negativne emocije jednako važne kao i pozitivne. Svaka emocija nosi nam važnu poruku. Osjećaj stezanja, blagog grča, pa čak i pečenja nakon događaja koji je izazvao snažne emocije svima nam se ponekad dogodio. U takvim situacijama, kada nas netko povrijedi ili napadne, često, kako bismo potisnuli te nelagodne emocije okrećemo se uzvratnom napadu ili okrivljavanju drugih. Takvim ponašanjem i dalje osjećamo nelagodu. Djeca su sa odgajateljicom u drugoj prostoriji izrađivali jesenske ježeve od češera i glinamola te bojali kućice za ptičice te su radove odnijeli doma.

U studenom smo održali interaktivnu radionicu: **„Mogu li suze biti ljekovite?“** Tema radionice je bila potaknuti roditelje na razmišljanje i naučiti ih da su tuga i žalovanje normalni dio života, naučiti kako se s nositi s tim emocijama i okrenuti ih

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

u svoju korist i iz njih ponovno izrasti. Na radionici su se roditelji na naše iznenađenje otvorili i otvoreno i iskreno pričali o svojim osjećajima i zašto je ponekad teško zaplakati. Jedna mama se rasplakala što nije mogla prije pet godina kada joj je majka umrla. Radionicu smo završili u vedrom tonu i putem teorijske osnove prorađili važnost suza i plakanja radi zdravlja tijela. Djeca su sa odgajateljicom u drugoj prostoriji izrađivali magnete od drveta na način da su prvo na magnet naljepili otpadno drvo te ga obojali radove, nakon čega su izrađivali ukrase od glinamola te se igrali raznih igara sa odgajateljicom.

Udruga LET**Adresa:** Radnički dol 10, 10000 Zagreb**Tel/fax:** +385 (0)1 4823 041**E-mail:** let@zg.t-com.hr**Web:** www.udruga-let.hr | www.samohrani.com**Ž/R:** 2340009-1110102596 (PBZ)**MB:** 1692569**OIB:** 8062111159*... partner za razvoj zdrave zajednice**... partner for healthy community development*

Tijekom prosinca održali smo tri radionice: **“Pravna zaštita jednoroditeljskih obitelji”** koju je vodio pravnik, na radionici su postavljena pitanja: Kako se određuju susreti djeteta i roditelja s kojim ono ne živi ako nije pokrenut razvod? Kako se određuje alimentacija kada otac već ima dvoje djece iz prethodnog braka? Kako i gdje se ostvaruje pravo na besplatnu pravnu pomoć? Koji je najniži iznos alimentacije u RH? Da li roditelj s kojim dijete živi treba od drugog roditelja tražiti suglasnost da dijete sa njim ode živjeti u inozemstvo, radi se o roditeljima koji su formalno razvedeni. Kada i kako djeca mogu promijeniti prezime?- konkretno sa očevog na majčino?...Djeca su sa odgajateljicom u drugoj prostoriji oslikavali platnene vrećice bojama za tkaninu na temu Božića, nakon čega su igrala društvene igre.

Održali smo i radionicu: **„Kako da novogodišnje odluke ne ostanu samo odluke već postanu i pozitivne promjene“** Na radionici se kroz ppt prezentaciju i intereakciju sa roditeljima raspravljalo o načinu na koji donijeti i ostvariti odluke, kako koristiti tehniku 10-10-10, te kako se nositi s blagdanskim stresom koji je povezan i sa "novogodišnjim odlukama". Roditelji su bili zadovoljni obrađenom temom i naučenom metodom 10-10-10 koji smo i provježbali. Djeca su sa odgajateljicom u drugoj prostoriji oslikavali plastična zvonca posebnim bojama za staklo na temu blagdana, a završene radove odnijeli su kući. Nakon toga igrali su se igre bez granica u čemu su također jako uživali.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Pred blagdane proveli smo i zadnju radionicu: „**Gdje mi novac curi?**” Na radionici smo kroz iskustvenu vježbu i stručnjaka iz područja ekonomije pokušali optimalizirati kućni proračun, obuhvatili smo temu darivanja (kako darivati za blagdane, a ne potrošiti puno novaca) te na koji način uskladiti primanja i troškove. Djeca su sa odgajateljicom u drugoj prostoriji prvo pobojalia kartonske kutijice u obliku bora zelenom bojom te su nakon sušenja ukrasili božićnim motivima. Rekli su da će u kutijice spremiti poklon za mamu. Nakon ukrašavanja igrali su se društvene igre.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Osim navedenih radionica održali smo i ciklus radionica koje su imale za cilj pripremiti mlade samohrane roditelje da se samostalno i proaktivno uključe na tržište rada ili pokrenu neki vlastiti poduzetnički projekt. Usluge koje samo kroz ovu aktivnost provodili su: izrada plana karijere, radionice „Kako tražiti posao“ te radionice „ Od ideje do poduzetništva“

- **Izrada plana karijere-** samohrane majke uključene u ovu aktivnost radile su na planu razvoja svojih osobnih potencijala u privatnom i poslovnom smjeru. Kroz individualni rad sa psihologom samohrane majke poticane su da razmisle o tome koje je to za njih idealno radno mjesto i koje profesionalne ciljeve bi željele ostvariti. U akcijskom planu definirano je što sve trebaju napraviti da bi zadane ciljeve ostvarili i u kojem vremenskom razdoblju će napraviti koji zadatak.
- **Radionice „Kako tražiti posao“-** na radionicama smo najprije povećali motivaciju samohranim majkama da ustraju u traženju posla. Naučili smo ih na koji način sve mogu tražiti posao i kojim portalima se mogu koristiti prilikom traženja istog. Zatim smo polaznice naučili kako treba izgledati kvalitetna molba za posao i životopis. Na sljedećoj radionici mlade

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

samohrane majke sudjelovale su na simulaciji razgovora za posao. Također smo s njima vježbali vještine samoprezentacije poslodavcu.

- *Radionice „ Od ideje do poduzetništva“*- na radionicama su samohrane majke razrađivale svoje ideje i hobije u poduzetničke projekt, koje u budućnosti mogu pretvoriti u uspješni obrt ili tvrtku. Najprije smo pomogli majkama da otkriju svoje talente i da svoje hobije i ideje razrade u konkretne proizvode ili usluge. Zatim su naučili kako registrirati obrt i tvrtku te koje su razlike između jednog i drugo. Naučili su kako marketinški predstaviti svoj obrt ili tvrtku. Kreirali su naziv tvrtke, napravili reklamu (kroz kreiranje promotivnog letka), saznali su kako kreirati facebook stranicu za obrt ili tvrtku. Samostalno su napisali poslovni plan koji je od strane voditeljice radionica revidiran. Također smo samohrane majke upoznali s poticajima koje kao poduzetnice mogu ostvariti.

Od rujna do prosinca jednoroditeljskim obitelji pružali smo uslugu „Tete čuvalice“ u sklopu kojeg su studentice društveno-humanističkog fakulteta pomagale samohranim roditeljima oko brige za djecu poput odvođenja djeteta na slobodne aktivnosti i /ili povremenog čuvanja djeteta.

Humanitarna akcija „Žene za žene“

U smaragdnoj dvorani Hotela Esplanade održano je humanitarno modno događanje Žene za žene. Modnu reviju nosile su brojne manekenke i ugledne poslovne žene, a sve s ciljem prikupljanja **sredstava za program samohranih roditelja udruge LET** koja organizira besplatne pravne radionice koje pomažu djeci i roditeljima u ostvarivanju njihovih prava.

Humanitarno modno događanje podržale su brojne poznate žene iz poslovnog, političkog i javnog života uz nazočnost oko dvjesto uzvanika među kojima su bile H.E. Louise LaRocque, veleposlanica Kanade, H.E. Emanuela D’Alessandro, veleposlanica Italije, Natalija Vorobjova, ruska glumica i književnica, Vesna Trnokop Tanta, potpredsjednica HGK, Dragica Martinović, predsjednica HGK u Bruxellesu, Željka Antunović, saborska zastupnica, Margareta Mađerić i Ružica Šimunović i mnoge druge. Manifestaciju je u glazbenom dijelu uveličala poznata pjevačica **Ivana Banfić**.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Putem web stranice www.samohrani.com omogućen je uvid u odgovore pravnika, socijalne radnice i psihologa na najčešća pitanja koja zabrinjavaju samohrane roditelje te na taj način mogu brže doći do odgovora na svoja pitanja. Na stranici se mogu također upoznati sa svojim pravima, savjetovalištima koja postoje po cijeloj RH te aktivnostima koje provodimo namijenjeno toj populaciji.

Program smo i medijski promovirali, u izvještavanju su sudjelovali: Radio Sljeme, Radio Antena, Dobro jutro Hrvatska, Otv televizija. Web portali: www.roditelji.hr, www.klinfo.hr, www.roda.hr, www.carnet.hr (portal za škole). Smatramo da problemi jednoroditeljskih obitelji (koji su prema svome nastanku raznovrsni - udovice/ci, razvedeni, izvanbračni partneri) zahtijevaju multidisciplinarni i multimetodski rad koji će obuhvatiti različite čimbenike koji na njega utječu. Osnivanjem prvog hrvatskog centra za jednoroditeljske obitelji koji će služiti kao servis svim građanima, a zatim i osnivanje europskog centra će definirati Hrvatsku kao mjesto ostvarivanja socijalne pravde i jednakosti.

- [Projekt: Mladi za mlade protiv ovisnosti](#)

Od rujna 2012. godine provodimo projekt „Mladi za mlade protiv ovisnosti“ u suradnji s IX gimnazijom i grafičkom školom iz Zagreba. U sklopu navedenog projekta proveli smo edukaciju vršnjaka edukatora koji su u 2013. godini započeli s provedbom radionica za prevenciju ovisničkog ponašanja u razredima. Na radionicama za vršnjake edukatore učenici su razvili vještine potrebne za vođenje radionica.

Također smo bilježili Mjesec borbe protiv ovisnosti na način da su učenici izrađivali radove na temu: „**Nemoj zeznuti svoju budućnost zbog ovisnosti**“. Od strane žirija (nastavnika IX. gimnazije i Grafičke škole, te djelatnika udruge „LET“) odabrana su tri najbolja rada koja su nagrađena prigodnim nagradama od strane donatora: Slasičarne „Vincek“, Pizzerie „Blue sky“ i Snooke cluba.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Internet stranice

www.udruga-let.hr

www.samohrani.com

www.smanjenje-stete.com (Udruga Let je članica Mreže udruga BENEFIT)

Za domenu www.udruga-let.hr je uspostavljena suradnja sa tvrtkom *S.H.O.P. Centar d.o.o.* za usluge zakupa web prostora do ožujka 2013. godine. Prikupljen je i obrađen materijal za izradu web stranice, s posebnim naglaskom na socijalne i javnozdravstvene teme koje će biti korisne građanima. Na web stranici udruge se nalaze teme vanjskog rada i programa smanjenja štete, mjesta na kojima se građani mogu testirati na HIV/AIDS, hepatitis B i C, programi i projekti udruge (pomoć samohranim roditeljima, čišćenje okoliša od odbačenog ovisničkog pribora i sl.) te najave radionica i edukacija koje organizira LET.

Održavana je i web stranica www.samohrani.com sa ciljem povezivanja samohranih roditelja, pružanja pravnih i psiholoških savjeta i izmjene iskustava predstavnika udruge. Omogućujemo i uvid u informacije o savjetovalištim diljem Republike Hrvatske, o provođenju radionica i aktivnosti te informacije o najčešćim pitanjima i pravima samohranih roditelja i njihove djece.

Financijsko poslovanje:

Vođenje financija je i u 2012. godini povjereno knjigovodstvenom servisu *PAGUS* s kojim je sklopljen ugovor, a osigurano je i mjesečno plaćanje. Udruga je 20.02.2013. godine podnijela **Državnom uredu za reviziju** izvještaj o prihodima i rashodima za razdoblje od 01. 01. do 31. 12. 2012. godine, Bilancu na dan 31. prosinca 2012. godine te Bilješke uz račun prihoda i rashoda uz bilancu. Prema Računu prihoda i rashoda za razdoblje od 01. 01. do 31. 12. 2012. godine, Udruga je imala 831.709,00 kn prihoda (u 2011. godini je bilo 1.012.061 kn prihoda).

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

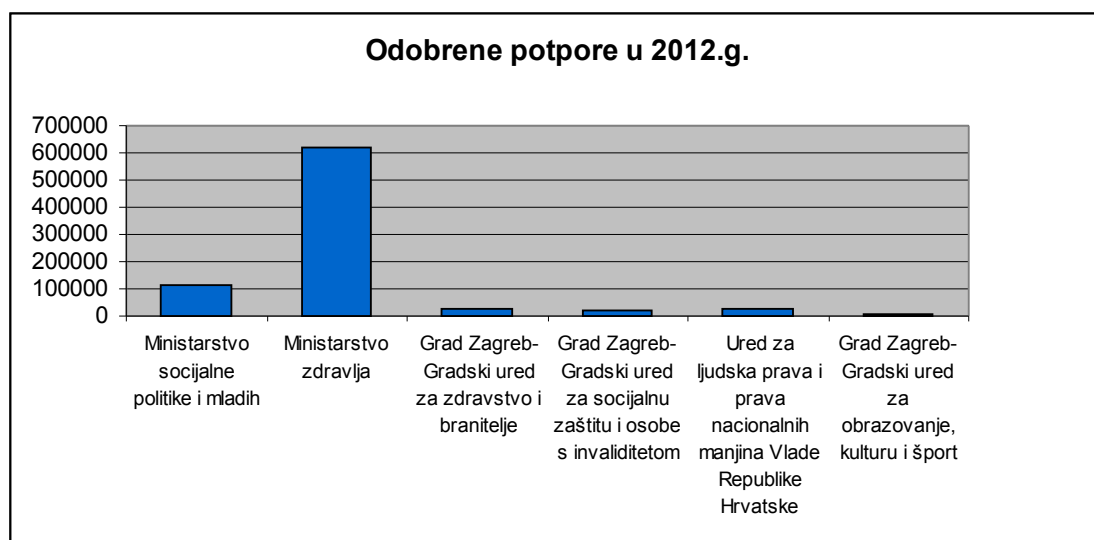
... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Donatori:

Financijsko poslovanje udruge u 2012. godini omogućeno je pomoću:

- Ministarstva zdravlja
- Ministarstva socijalne politike i mladih
- Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske
- Grada Zagreba- Gradskog ureda za zdravstvo i branitelje, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom te Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport

Osim direktnog rada s korisnicima, veliku pozornost smo posvetili i radu s medijima, jedinicama lokalne i područne (regionalne) uprave kao i stručnjacima u socijalnim i javnozdravstvenim ustanovama. Financijska sredstva su korištena namjenski te su izvještaji donatorima dostavljani redovito.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development

Članstvo u udrugama:

Međunarodne:

Eastern European Harm Reduction Network (EEHRN), Vilnius, Litva
European Public Health Alliance (EPHA), Brisel, Belgija
AIDS Action Europe, Amsterdam, Nizozemska

Domaće:

Koalicija udruga u zdravstvu
Mreža udruga BENEFIT
Mreža udruga za pružanje podrške i pomoći jednoroditeljskim obiteljima (u nastajanju)

Zaključak:

Udruga će nastaviti provoditi *Program smanjenja štete* te razvijati nove programe namijenjene osobama koje intravenski koriste droge i seksualnim radnicama. Razvijat ćemo nove *javnozdravstvene usluge* namijenjene širokom krugu građana – mladima, osobama s rizičnim ponašanjima, etničkim manjinama. *Uključivanje medija* i educiranje građana putem medija te aktivnim sudjelovanjem u radijskim i televizijskim emisijama i novinama promovirat ćemo poštivanje ljudskih prava i uključivanje marginalnih grupa u društveni život, a *uključivanje predstavnika javnog, državnog i privatnog sektora* će biti od posebne važnosti. Udruga će nastaviti razvijati i nove *socijalne usluge* namijenjene *jednoroditeljskim obiteljima* te veću pozornost posvetiti ostvarivanju i zaštiti dječjih prava, olakšavanju obiteljima u nošenju sa stresnim situacijama. Socijalni i javnozdravstveni pristup će biti umrežen. *Nastavit ćemo i osnažiti istraživački rad*, suradnju s Sveučilištem pri provođenju istraživanja u populaciji naših korisnika.

Od 2006. godine provodimo *Program unapređenja kvalitete rada udruge LET*. Program se sastoji od: mjesečnih supervizija i edukacija zaposlenika/članova udruge, periodičnih specifičnih edukacija, internih edukacija i samoedukacija, evaluacije učinka rada voditelja udruge, evaluacije učinka rada zaposlenika, ispitivanje zadovoljstva i potreba zaposlenika. Program rada je sastavni dio Godišnjeg plana i Izvještaja o prethodnoj godini.

Udruga LET

Adresa: Radnički dol 10, 10000 Zagreb

Tel/fax: +385 (0)1 4823 041

E-mail: let@zg.t-com.hr

Web: www.udruga-let.hr | www.samohrani.com

Ž/R: 2340009-1110102596 (PBZ)

MB: 1692569

OIB: 8062111159

... partner za razvoj zdrave zajednice

... partner for healthy community development